

ਅਦਾਲਤ ਜੀ.ਐਲ. ਚੋਪੜਾ, ਜੇ.

ਐਮ.ਪੀ. ਬਖਸ਼ੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1958 ਦੀ ਦੀਵਾਨੀ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 841

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)—ਆਰਟੀਕਲ 226—ਹਾਈ ਕੋਰਟ— ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਤੇ 311 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਪਰਮਿਟ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਹ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਜੇ ਐਨ ਤਲਵਾੜ, ਐਚ ਐਲ ਸਿੱਬਲ ਅਤੇ ਐਨ ਐਨ ਗੋਸਵਾਮੀ - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ

ਆਰ. ਸੱਚਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

ਚੋਪੜਾ, ਜੇ.-ਸ਼੍ਰੀ ਐਮ.ਪੀ.ਬਖਸ਼ੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ 1 ਫਰਵਰੀ, 1954 ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲੀ। ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ 1 ਸਤੰਬਰ, 1956 ਨੂੰ ਰੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਸਨੇ

ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ। 5 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲਸਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ 30 ਸਤੰਬਰ, 1957 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਚੈਨਲ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ, ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ, ਬੰਬਈ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। 27 ਜੂਨ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਉਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬਾਅਦ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਾਹਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ, ਬੰਬਈ ਦੁਆਰਾ ਆਖਰਕਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਚੇਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਭਾਰਤ ਬਨਾਮ ਸਾਕਾ ਵੈਂਕਟ ਰਾਓ, (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸੀ, ਹੁਣ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਤੰਜਲੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. (ਪੰਨਾ 213 ਤੇ) ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ: -

“ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ,

ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਕੰਮਕਾਜ' ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ।

ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇਕ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੂਜੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ, ਕੀ ਪਹਿਲੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਪੇਂਡੂ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਂ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਸੀ) ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ; ਪੈਪਸੂ, ਪਟਿਆਲਾ; ਅਤੇ ਹੋਰ, (1). ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿੱਟਾਂ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਥਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਰਿੱਟਾਂ ਆਦਿ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜਿੱਥੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੇਧ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਦਫਤਰ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਤਲਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਗਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲੀ, ਟੀ.ਕੇ. ਮਸੂਲੀਅਰ ਬਨਾਮ ਵੈਕਟਚਲਮ (1). ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਭਗਵਤੀ, ਜੇ (ਪੰਨਾ 225 ਤੇ) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ: ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਫੈਸਲੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ

ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ, ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਖੇਤਰੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਥਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਘਟੀਆ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰਿੱਟ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਬਾਹਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਦੇਸ਼ ਬੇਕਾਰ ਹੁੰਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰਨੀ ਪਈ।

ਬਰਕਤਾਲੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੀ ਇਵੈਕੂਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਜਨਰਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ (1), ਜੋ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਤਲਵਾੜ ਦੁਆਰਾ ਉਲਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਤਲਵਾੜ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਡੰਗਰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਾਂਚੂ, ਸੀਜੇ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ) ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਸਟਡੀਅਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (2) ਦੁਆਰਾ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਮੁੱਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕਸਟਡੀਅਨ ਜਨਰਲ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਸਟਡੀਅਨ, ਗੰਗਾਨਗਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਸਟਡੀਅਨ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਗਾਰਡੀਅਨ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਗੰਗਾਨਗਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।

ਇਸ ਲਈ ਮੁੱਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 1 ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮੈਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Rakesh Sharma, Translator.